

31 Oranjewoud Festival

Inleiding

Oranjewoud Festival (OF) is een jaarlijks meerdaags festival voor klassieke muziek op uiteenlopende binnen- en buitenlocaties van Parklandschap Oranjewoud en omliggende plaatsen zoals Heerenveen, Mildam en Katlijk. Het is geschikt voor zowel kenners als nieuwkomers en hanteert als missie het huidige en vooral het toekomstige publiek in hart en hoofd te raken. Daarvoor is meer nodig dan hoogwaardige concerten organiseren. In de natuur gaat de concertetiquette overboord. Door het geruis van bomen en het gekwetter van vogels ontstaat een totaal ervaring waarbij bezoekers de muziek als het ware kunnen ruiken, zien en voelen. Klassieke muziek krijgt nieuwe verschijningsvormen. Een ondergrondse bunker uit de Koude Oorlog wordt het decor voor een post-apocalyptische muziekvoorstelling. De Eco Kathedraal, een natuurkunstwerk van Louis le Roy in Mildam geeft ruim baan aan een experimentele compositie. De jongste festivalbezoekers werken in de Kinderproeftuin aan hun eigen opera. Het festival organiseert talentontwikkeling door samenwerking met het Prins Claus Conservatorium en Station Noord, het netwerk voor ontwikkeling van podiumkunsttalent in het Noorden. Het Festival draagt sinds 2019 het EFFE label, een Europees kwaliteitsstempel voor opmerkelijke kunstenfestivals. Tijdens het OF vinden er ruim honderdveertig concertactiviteiten met meer dan tweehonderd

uitvoerders en ruim dertig randprogramma's. Plaats. Een greep uit de plannen voor de komende vier jaar:

- Opdrachtcompositie aan Mayke Nas voor de Eco Kathedraal.
- Voor de Uitkijktoren De Belvédère maakt Aspasia Nasopoulou een compositie voor saxofoons en slagwerk.
- Er gaat een werk in première van Alexander Raskatov, uitgevoerd door het Noord Nederlands Orkest.
- Er komt een project voor acht luidsprekers en elektrische cello.
- Gitarist Aart Strootman componeert een vervolg op zijn watercompositie Floating.
- Er zijn gesprekken met November Music over nieuwe muziek voor kinderen.
- OF streeft naar risico, innovatie en verrassing en een bezoekersaantal van 27.500 in 2024.

Artistieke kwaliteit

De commissie beoordeelt het vakmanschap als zeer goed. Artistiek leider Yoram Ish-Hurwitz is een ervaren uitvoerend musicus en organisator. Hij wordt ondersteund door zakelijk leider Immie Jonkman. De commissie acht dit een zeer capabel directieteam. Het feit dat Ish-Hurwitz in Oranjewoud woont zorgt voor extra draagvlak. Door het grote netwerk komen hier beroemde artiesten zoals Nigel Kennedy, Wanderer Trio, Stegreif Orchester, Jerusalem Quartet en Anne Sofie von Otter. De commissie beoordeelt de zeggingskracht als zeer goed waarbij de versmelting met de natuur zorgt voor een speciale beleving. Sterk is de herwaardering van traditionele programma's in nieuwe vormen, multiculturele uitingen en actuele invloeden waarbij OF onder meer samenwerkt met Holland Festival en Holland Baroque. Men wil verhalen vertellen over culturen in harmonie naast elkaar. De grenzen van de westerse klassieke muziek houden niet op bij Europa. OF creëert vrijplaatsen en maakt bewust ruimte voor muziekprojecten zonder vooropgesteld plan met als kader: integriteit en authenticiteit. In de aanvraag zijn veel projecten die van oorspronkelijkheid getuigen. Slechts een deel daarvan zijn in dit advies opgenomen. De commissie beoordeelt de vernieuwing als zeer goed. Vernieuwing geeft nieuwe betekenissen aan oude tradities volgens de aanvrager. OF kent veel wereldpremières met composities van David Lang, Julia Wolfe, Michael Gordon, Andriessen en Vanessa Lann. Noord Nederlands Orkest neemt de prestigieuze wereldpremières voor haar rekening, zoals het werk Future Perfect van Vanessa Lann en in de toekomst het werk Bells van de Russische componist Alexander Raskatov. OF creëert veel ruimte voor technologische en muzikale innovatie, verstrekt veel opdrachten aan Nederlandse componisten en ondersteunt zangeres Cora Burggraafs zoektocht naar nieuwe invalshoeken in de liedkunst. OF stelt zich tot doel een van de nationale wegbereiders van klassieke vernieuwing te zijn en maakt dat glansrijk waar.

Professionaliteit & Ondernemerschap

De commissie beoordeelt de zakelijke kwaliteit als zeer goed. OF richt zich op drie publieksgroepen die ze definiëren als 1) Culturele avonturiers, 2) Klassieke Muziek liefhebbers en 3) Families met kinderen. De Proeftuin is het eerste station van het Festivalbezoek en na de rondgang ook weer het laatste. Activiteiten met onder meer interviews in Museum Belvédère dragen bij tot verdieping. Voor jongeren van twaalf tot achttien jaar is er het Notenkrakers-programma. De jaarlijkse Rabobank Familiedag trekt veel muzikale nieuwkomers. In 2021 wordt de Kinderproeftuin enkele dagen voor het festival geopend voor basisscholen uit heel Fryslân. Bezoekers worden betrokken bij de programmering en kunnen na afloop hun mening geven. De commissie beoordeelt de toegankelijkheid als zeer goed. Er is samenwerking met diverse maatschappelijke organisaties zoals Voedselbank, VluchtelingenWerk, Leergeld, Jeugdfonds Cultuur en natuurlijk met onderwijs. De Commissie heeft bewondering voor de maatschappelijke betrokkenheid. De commissie beoordeelt de samenwerkingsverbanden als zeer goed. Partners zijn onder meer Noord Nederlands Orkest, Oosterpoort Groningen, de PopFabryk (Klanklânskippen), Museum Belvédère, Station Noord, Prins Claus Conservatorium, Holland Festival, Oorkaan, Wonderfeel, Festival Classique, Nederlands Vioolconcours in Utrecht en Splendor in Amsterdam, naast internationale partners als: PODIUM Festival (Duitsland), Liszt Academie Budapest (Hongarije) en Musica (België). De commissie beoordeelt de toepassing en intenties voor de Code cultuur als voldoende. De wil is er, maar er moeten nog enkele regels worden bijgesteld, zoals een bestuurlijke rapportage in het jaarverslag. De taakvaststelling van de bestuurders, vacatures en een rooster van optredens worden openbaar gemaakt in 2020. De commissie beoordeelt de toepassing van de Code Diversiteit als voldoende. OF heeft voor bestuur, publiek, financiële en fysieke toegankelijkheid een duidelijke visie. OF zet zich in voor mensen aan de rand van de samenleving. Culturele diversiteit en inclusie worden uitgewerkt. De commissie heeft de indruk dat men oprecht bereid is de codes toe te passen. De commissie beoordeelt de Code Fair Practice als voldoende. Honoraria zijn redelijk en er wordt gestreefd naar het volgen van de CAO.

Maatschappelijke Impact

De commissie beoordeelt de binding met Friesland als zeer goed. Het Festival heeft een breed draagvlak in de omgeving. Het Festival is een bindende factor voor publiek, medewerkers en musici. Met name voor gezinnen is het een buitengewoon prettige ambiance. Het is een inspirerende plek voor musici. Het zeventiende-eeuwse landgoed heeft veel binnen en buitenlocaties en vormt daarmee een ideale setting voor laagdrempelige en hoogwaardige concerten. Men refereert aan Fries verleden, heden en toekomst. OF neemt een vooraanstaande plek in op het gebied van klassieke muziek naast het NNO, Spanga, Nootstroom, Campus Muziekacademie Fryslân, de Bach Akademie en het Internationaal Kamermuziekfestival op Schiermonnikoog. Gezamenlijk is de Werkgroep Fries Klassiek opgericht. De commissie waardeert de inzet voor gezamenlijkheid zeer. OF faciliteert toerisme, lokale en regionale economie en is een prachtige promotie voor Fryslân. De locatie is goed bereikbaar, ook vanuit de Randstad. De commissie beoordeelt de sociale duurzaamheid als zeer goed. OF gelooft dat kunst en muziek in het bijzonder een wezenlijk onderdeel vormt van de menselijke samenleving, vanwege de intrinsieke en de instrumentele waarde die zij kan innemen. Kunst en cultuur dragen bij aan

een stabiele, functionerende maatschappij waarin voor iedereen plek is, zoals de aanvrager dit zo treffend verwoordt. OF is een bindende factor in de provincie. Het festival omringt zijn publiek met liefde. De commissie beoordeelt de educatie als zeer goed. OF biedt een uitgebreid educatieprogramma met onder meer:

- De Proeftuin waarin alle optredende ensembles een kort voorproefje geven van hun concert met uitleg. Daar is ook ruimte voor jong regionaal talent en prijswinnaars van het Prinses Christina Concours. Verrassingsoptredens, een picknick setting, de terrasjes en het restaurant bieden een prettige festival sfeer.
- De Kinderproeftuin: gericht op anders denken, beter presteren en sociaal gedrag, bewegen, kennis vergaren, ontspannen en genieten.
- In de Kinderproeftuin is een speciaal OF Festival voor kinderen van vier tot twaalf jaar.
- Workshops voor kinderen: *Opera Xpress, Music Factory, Kakafonieorkest en Hands-on*.
- Het randprogramma omvat workshops voor publiek door festivalmusici, bedoeld als inleiding op de concerten. Ook zijn er workshops voor amateurmusici en inleidingen door de zogeheten Schatbewaarders. In 2021 stelt OF een educatiemedewerker aan. De commissie is onder de indruk.

Aanbeveling

De commissie heeft zeer veel waardering voor de activiteiten en de visie van Festival Oranjewoud. De instelling heeft een grote landelijke en internationale uitstraling en is uniek in de provincie Fryslân. De commissie adviseert de aanvraag te honoreren met € 400.000 per vier jaar. Het toegekende subsidiebedrag is lager dan gevraagd. De provincie ontving veel aanvragen die goed tot zeer goed beoordeeld zijn, waardoor het totale beschikbare budget met tien miljoen werd overvraagd. De commissie kreeg als opdracht een pluriforme kunstinfrastructuur te waarborgen en zag twee opties: een aantal aanvragen niet honoreren of alle positief beoordeelde aanvragen wel honoreren, maar dan niet overal het totaal gevraagde bedrag toe te kennen. Gezien de opdracht om in de adviseren ook zorg te dragen voor een pluriforme kunstinfrastructuur, heeft zij gekozen om aan Gedeputeerde Staten voor te stellen om een lager subsidiebedrag toe te kennen. Daarbij is gelet op een evenwichtige spreiding van de verschillende disciplines, het verdienvermogen van aanvragers en de wens van de provincie om ook nieuwkomers een kans te bieden om daarmee doorstroming, vernieuwing en pluriformiteit van het kunstenveld te borgen.

HUIDIG:	€ 0
AANGEVRAAGD:	€ 120.000 per jaar
ADVIES:	€ 100.000 per jaar